

graphie des Sozialismus und Communismus, Jena 1893—1909, 3 sv., slijede: G. del Bo, La Commune di Parigi, Milano 1957; J. Rougerie—G. Haupt u »Le mouvement social«, Paris 1961, 37—38 s popisom djela o Komuni, koja su u istočnoj i zapadnoj Evropi objelodanjena između 1940. i 1961; J. Leo, Bibliographie de la Commune 1871, Bruxelles 1970; K. Meschkat, Die Pariser Kommune von 1871 im Spiegel der sowjetischen Geschichtsschreibung u »Philosophische und soziologische Veröffentlichungen«, Berlin (West) 1965, Band 7 (1971, 2).

Registriamo i knjigu Gerharta Barona, Der Beginn der Arbeiterbildungsvereine in Oberösterreich, Linz 1971. (1971, 3); kao i monografiju Antona Pelinke, Stand oder Klasse? Die Christliche Arbeiterbewegung Österreichs 1933—1938, Wien 1872. (1973, 1).

Iako smo prikazali samo dio objelodanjenih priloga, vjerujemo ipak da će naša znanstvena čitalačka publika uočiti vrijednost edicije koja je, kao što smo naveli i na početku, skromna oblikom no veoma bogata sadržajem.

Miroslava Despot

*VIERTELJAHRSHEFTE FÜR ZEITGESCHICHTE,
München, 1973*

Izdavač je ovoga časopisa minhenski Institut za suvremenu historiju. Među imenima koja 'surađuju s uredništvom', kako se kaže, čitamo i ime Th. Schiedera, njemačkog historičara koji se bavi i metodološkim problemima i M. Broszata, koji je istraživao i ustaški pokret, te o tome objavio više djela.

Kako se iz naslova vidi, časopis je tromjesečnik, a sa 1973. godinom prešao je 20 godina izlaza. U svemu sadrži 468 stranica i 88 stranica bibliografije suvremene povijesti, koja je kao dodatak štampana u svakom broju. Riječ je, dakle, o srodniku našeg ČSP, koji — stariji po tradiciji, pa zbog toga i iskusniji — zaslužuje da bude prikazan baš u sklopu ovih stranica.

Štampani radovi uglavnom su odulji. U većini se ipak odnose na SRNj i neka-dašnju Njemačku. Sve je na njemačkom i nema sadržaja na stranom jeziku. Suradnici su, uglavnom, njemački profesori i docenti novije povijesti na sveučilištima i visokim školama, ali ima i 5 stranih autora (iz Budimpešte, Oxforda, Torina i SAD). Baš u tome je snalaženje jednostavno, jer svaki broj donosi popis autora, informirajući u isti mah o akademskom stepenu, profesiji i adresi. Prateći ovako strane časopise prikazivač traga i za 'originalnostima'. *Vierteljahrshefte* nam to pružaju u III svesku. U suštini nije riječ o nečem izuzetno originalnom u izdavačkoj djelatnosti. Pa ipak koji je od naših stručnih časopisa postupio kao ovaj: donio anketnu listu da redakcija pomoću nje sazna od svojih čitača kritike, sugestije, poticaje. Osim općih pitanja o čitaču, ona 'korisna' su ova: iz kojih razloga čitate taj časopis; od kada; koja je rubrika za vas najinteresantnija; koje publikacije Instituta za noviju povijest poznajete; kupujete li literaturu iz suvremene povijesti; koji vas problemi iz suvremene historije naročito zanimaju. Posebno je odvojeno mjesto za 'kritiku i poticaje'.

Spomenuta bibliografija suvremene povijesti na 88 stranica donosi 1672 naslova objavljenih djela u Evropi i Americi, a podijeljena je tematski. Tu su od naših autora citirani R. Supek (Soziologie und Sozialismus. Probleme und Perspektiven, Freiburg 1970) i S. Stojanović (Kritik und Zukunft des Sozialismus, München, 1970). Kako se vidi, riječ je o njemačkim prijevodima. Po ovome sudeći, časopis nije dovoljno upoznat s našim publikacijama. Osim raznih djela iz područja političke misli, političke izobrazbe, vanjske politike, obrane, federalizma, ljudskih prava, revolucije, demokracije, anarhizma, privrede, društva, države, sociologije, filozofije povijesti, nastave historije, historiografije kao teoretske i metodološke analize, izvora itd., pažnju privlači publikacija pod naslovom *Futurologija*, Bonn 1971. Riječ je, dakle, o izučavanju budućih događaja, Zukunftsforschung, njemački; zatim: D. Groh, *Strukturgeschichte als »totale« Geschichte?*, 1971; A. Schmidt, *Geschichte und Struktur. Fragen eines marxistischen Historikers*, München 1971; F. Albrecht, *Deutsche Schriftsteller in der Entscheidung. Wege zur Arbeiterklasse 1918–1933*, Berlin 1970; *Literatura i klasna borba* (Dokumentacija W. Fähndera i M. Rectora), München 1971, itd. Bibliografija ne donosi anotaciju, pa tako ni prikazivač ne može drugo, nego da navede naslov. No predimo na osnovni sadržaj toga časopisa. U prvom svesku nalazimo, među ostalim, ove rasprave: Fašizam istočne srednje Evrope (autor Miklós Lackó); Uvjeti i etape de Gaulleove vanjske politike u godinama 1944–1946 (autor W. Lipgens). Drugi svezak informira o prilogima njemačke Sekcije za suvremenu povijest na 29. skupštini njemačkih historičara, održanoj u Regensburgu god. 1972. U svemu deset priloga razvrstano je u ove dvije tematske grupe: Prezidijalni sistem u posljednjoj fazi Weimarske Republike — Uvjeti, funkcija, djelovanje; i: Zapadna Njemačka između 1945–1949 — Faktori, razvoj, odluke. Uvodnu riječ ovim prilogima, a i skupštini, napisao je već spomenuti M. Broszat. Treći svezak donosi ove teme: *M. Riedel*, Rudnici i željezna industrija u Ukrajini pod njemačkom okupacijom (1941–1944); *Giorgio Vaccarino*, Obnova demokracije u Italiji (1943–1948). Četvrti svezak je tematska cjelina: Politički komentar i radio-politika. (Prilog povijesti njemačkog sjeverozapadnog radija od 1945–1951.) Autor je W. Jacobmeyer. Zatim: Radio-politika u prvom Adenauerovom kabinetu, autora R. Steininger. I ovdje je predgovor tim prilogima napisao M. Broszat.

Brankea Pribić

REVUE DES ÉTUDES SUD-EST EUROPÉENNES,

Bukurešt, 1973

Jedna je od deset redovnih publikacija Rumunjske akademije nauka i ovaj časopis koji je u prošloj godini u 4 sveska, na ukupno 760 stranica, iznio razna pitanja evropskog jugoistoka. Ona nisu isključivo historijska, nego zalaze u područja kulturne povijesti, sociologije, likovne umjetnosti, muzike, lingvistike, poezije, putopisnih dokumenata, historije ideja. Časopis je i u ovoj jedanaestoj godini izlaženja štampan na francuskom jeziku, ali su prilozi stranih autora na izvornom jeziku, što u ovom slučaju znači da ima članaka i rasprava na engleskom, njemačkom i talijanskom jeziku. Vremenski okvir nije nigdje ni podna-